

Tvåtimmars tentamen i kurserna

IEK102 Industriell ekonomi för M m fl

IEK415 Industriell ekonomi för E m fl

Tisdagen den 23 augusti 2011 kl. 14.00 – 16.00

Tillåtna hjälpmedel

Chalmersgodkänd räknare och räntetabeller (sist i tentamensteser).

Presentation

Före rättning sorteras tentorna upp fråga för fråga. Blad som saknar (eller har oläsliga) uppgifter kan då sorteras fel. Det är således viktigt att

- a) besvara varje uppgift på separat papper
- b) varje papper är tydligt märkta med de uppgifter som efterfrågas
- c) fylla i försättsbladet noggrant

Resultat

Vi räknar med att kunna rapportera in resultaten från tentan om c:a tre veckor, varefter du efter ytterligare några dagar kan ta del av ditt resultat via nätet på vanligt sätt.

Granskning av rättning

Tid för granskning av rättad tentamen meddelas inom kort via hemsidan (för förra läsårets kurs).

Förfrågningar under tentamen

Jan Möller, tel 031 – 772 11 98

Examinator

Universitetslektor Jan Möller, jan.moller@chalmers.se

Svara mycket kortfattat på teorifrågorna! Redovisa alla beräkningar, ange beteckningar etc i räkneuppgifterna så att man utan problem kan följa din lösning!

Lycka till!

1. (20 p)

a)

Speciellt i företag som i samband med produktkostnadskalkylering använder *såväl* påläggs- som bidragskalkyler är det vanligt att påläggskalkyler används i en del situationer och bidragskalkyler i vissa andra. När är det vanligt att den ena respektive den andra används och varför?

b)

Vad karakteriserar direkta till skillnad från indirekta kostnader? Ge dessutom några exempel på kostnadsposter som kan dölja sig under rubrikerna "övriga direkta tillverkningskostnader" respektive "speciella direkta försäljningskostnader".

c)

Vad skiljer framför allt bolagsformen enskild näringsidkare från handelsbolag?

2. (20 p)

a)

Varför förekommer det ofta att säljande företag ser till att skicka fakturor till ett antal kunder så att dessa skall nå fram först efter nyår, men själva skriver ut och bokför fakturorna före nyår?

b)

Varför kan det ibland bli billigare att lösa sitt finansieringsbehov med hjälp av en checkkredit än med ett vanligt inteckningslån - trots att det senare normalt löper med en lägre räntesats? Vilka räntor betalar man i samband med en checkkredit?

c)

Vid prissättning av nya produkter använder man ofta någon av två diametralt olika prissättningsmetoder. Vad kallas de, vilken är strategin respektive målen med respektive metod?

3. (35 p)

Mechatronics Publ. AB, med huvudkontor i Sisjöns Industriområde i Göteborg, är noterat på Aktietorget's börslista. Man har nu för avsikt att gå in i ytterligare ett antal mycket lovande och potentiellt mycket lönsamma mekatronikbaserade projekt och företag. Risker i dessa är dock i flera fall betydande, varför man bedömer att detta kräver (precis som i många andra företag med expensionsplaner) en nyemission, riktad till tidigare ägare.

Man avser att emittera en aktie per två gamla, till en emissionskurs motsvarande 120 % av nominella värdet. Antalet aktier före emissionen är 420 000 st.

Balansräkningen har före emissionen följande utseende [belopp i kr]:

<u>Tillgångar:</u>		<u>Skulder och eget kapital:</u>	
Tillgångar	92 800 000	Aktiekapital	42 000 000
		Överkursfond	6 400 000
		Balanserad vinst	18 000 000
		Årets resultat	2 400 000
		Skulder	24 000 000
	<hr/>		<hr/>
	92 800 000		92 800 000

Av resultaträkningen framgår bl a [belopp i kkr]:

Fakturering	33 800
Rörelsens kostnader	13 624
Avskrivningar enligt plan	4 600
Ränteintäkter	200
Räntekostnader	840

a)

Beräkna soliditet samt räntabilitet på eget och totalt kapital! Vad tror du om företagets möjligheter att låna upp bankkapital till projekt med begränsade risker?

b)

Ange balansräkningens utseende efter nyemissionen enligt ovan!

c)

Beräkna aktiernas förväntade värde efter emissionen samt teckningsrättens troliga värde! (Aktierna noteras före nyemissionen till en kurs på 152 kr/aktie.)

4. (25 p)

ABB Electronic Components i Åbro industriområde i Mölndal har genomfört ett utvecklingsprojekt som kostat totalt 2.45 Mkr. Detta har lett till en betydande förbättring av prestanda för en av företagets mest framgångsrika produkter. Man har dessutom anlitat en konsult (kostnad 100 kkr), som gjort en marknadsundersökning. Denna visar att man vid oförändrad prissättning (2.00 kr/st) kan öka sin volym från 1 200 000 st/år till 2 000 000 st/år.

Volymökningen kräver dock en investering i produktionsutrustning för 2.8 Mkr. Utrustningens tekniska livslängd beräknas till 11 år, den ekonomiska livslängden till 7 år. Restvärdet för utrustningen beräknas bli 0 kr efter 11 år och 200 kkr efter 7 år. Det kostar dock dessutom 300 att demontera systemet (oavsett när), eftersom processen innehåller ett system för miljöfarliga ämnen.

Den årliga kostnadsökningen i produktion p g a prestandaförbättringen beräknas till 500 kkr.

Företaget använder sig av en kalkylränta på 16 %, eftersom detta är den avkastning man kan få vid alternativa användningar av kapitalet.

Gör en investeringskalkyl enligt nuvärdesmetoden för att visa om projektet är lönsamt eller ej! Eftersom företaget går med vinst vill man ha en kalkyl med hänsyn till skatt (räkna med en schablonskatt på 30 %).